

**Skupina poslank in poslancev
(Danijel Krivec, prvopodpisani)**

Ljubljana, 13. avgust 2019

Mag. Dejan Židan
predsednik Državnega zbora

Spoštovani!

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03 69/04, 68/06, 47/13, 47/13 in 75/16), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11 in 48/12) in 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) vlagamo spodaj podpisane poslanke in poslanci

**PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI
ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA,**

ki Vam ga pošiljamo v obravnavo na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru in pri delu njegovih delovnih teles bo sodeloval poslanec Tomaž Lisec.

Prilogi:

- Predlog zakona o spremembi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja

- podpisi poslank in poslancev:

Danijel Krivec

Anja Bah Žibert

Franc Breznik

Nada Brinovšek

Zvonko Černač

Boris Doblekar

Mag. Karmen Furman

Jelka Godec

Mag. Branko Grims

Eva Irgl

Alenka Jeraj

Janez Janša

Mag. Dejan Kaloh

Franci Kepa

Jožef Lenart

Suzana Lep Šimenko

Tomaž Lisec

Dr. Anže Logar

Žan Mahnič
Bojan Podkrajšek
Mag. Marko Pogačnik
Marijan Pojbič
Franc Rosec
Mag. Andrej Šircelj
Jože Tanko

**PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI
ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA**

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

1.1 Ocena stanja

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (v nadaljevanju ZOFVI) je krovni zakon, ki ureja vzgojo in izobraževanje od vrtca do konca srednje šole. Obsega vse pomembne elemente za definicijo, vzpostavitev vzgojno izobraževalnih zavodov, mrežo teh zavodov, njihovo financiranje, pravno identiteto in organiziranost, kakor tudi sprejemanje in določanje vzgojno izobraževalnih programov. Zakon je temelj za vse druge specializirane zakone s področja vertikale.

1.2 Razlogi za sprejem zakona

ZOFVI v 86. členu določa, da se zasebni šoli, ki izvaja programe iz prvega odstavka tega člena, za izvedbo programa zagotavlja 85 % sredstev, ki jih država oziroma lokalna skupnost zagotavlja za izvajanje programa javne šole.

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobude Antona in Bernarde Kokalj, Vodice, Petra in Nike Gregorčič, Ljubljana ter Zavoda sv. Stanislava, Ljubljana, ki ga zastopa Radovan Cerjak, odvetnik v Ljubljani, na seji 4. decembra 2014 z odločbo št.: U-I-269/12-24 odločilo, da je prvi stavek drugega odstavka 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr. in 20/11) v delu, ki se nanaša na javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja, v neskladju z Ustavo ter določilo, da mora Državni zbor ugotovljeno protiustavnost odpraviti v roku enega leta od objave te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

Svet Evrope je v dokumentu št. 13010 z dne 4. septembra 2012, vezano na resolucijo 1904 navedel, da morajo Svet Evrope in države članice zagotoviti izobraževalni sistem, ki zagotavlja enake možnosti in visoko kakovostno izobraževanje za vse učence, da posredujejo tako znanje in vrednote, ki razvijajo spodbujanje temeljnih pravic in demokratičnega državljanstva. Prav tako morajo zagotoviti temeljno pravico do svobode izbire v izobraževanju, v skladu s členom 2. dodatnega protokola k Evropski konvenciji o človekovih pravicah. Ta pravica, ki je tesno povezana s pravicami do izobraževanja in svobode vesti, pomeni obveznost države, da spoštuje pravico staršev, da zagotovijo vzgojo in izobraževanje v skladu z njihovim lastnim verskim in filozofskim prepričanjem.

Zato je Odbor za kulturo, znanost, šolstvo in medije pri Svetu Evrope poudaril potrebo, da se podpira načelo nevtralnosti države in pluralizma v nacionalnem izobraževalnem sistemu ter zagotavljanje preživetja in kakovosti omrežja javnih šol. Prav tako poziva države članice, da jasno prepoznajo zakonsko pravico do ustanavljanja zasebnih šol in možnost za te šole, da so del nacionalnega izobraževalnega sistema in da za njih veljajo objektivni in nediskriminatorni pogoji.

V tem okviru naj bi bili učenci, ki obiskujejo zasebne šole, in njihove družine deležni enakih finančnih koristi, ki so na voljo učencem javnih šol in njihovih družin. Financiranje zasebnih šol, ki so del nacionalnega izobraževalnega sistema pa naj bi veljalo pod nediskriminatornimi pogoji.

Ustavno sodišče je z odločbo z dne 4. 12. 2014 določilo, da je potrebno sporni člen razveljaviti in spremeniti v roku enega (1) leta. Dejstvo, da starši šoloobveznih otrok že od leta 1996 neupravičeno plačujejo šolnino za svoje otroke, kaže na to, da bi bilo k spremembi potrebno pristopiti takoj po odločitvi Ustavnega sodišča. Zdaj je od odločbe Ustavnega sodišča minilo že skoraj 4 leta, a odločba še vedno ni udejanjena.

Poslanska skupina SDS je sicer že v začetku leta 2015 predlagala novelo zakona, ki bi udejanjila odločbo Ustavnega sodišča. Odgovor vlade je takrat bil, da se pripravljata sistemska rešitev zakona, ki bo med drugim reševala tudi odločbo Ustavnega sodišča. Do roka, ki ga je dalo Ustavno sodišče, se ni zgodilo nič. Zato smo v poslanski skupini SDS ponovno predlagali zakon, ki bi izvršil omenjeno odločbo, prav tako leta 2016,

2017 in 2018. Takratna vladajoča koalicija je bila v vseh primerih proti odpravi diskriminacije otrok v zasebnih šolah.

V mesecu juniju 2019 je trenutni minister za izobraževanje, znanost in šport dr. Jernej Pikalo pripravil zakon za katerega je trdil, da uresničuje odločbo Ustavnega sodišča RS o odpravi diskriminacije otrok z zasebnih šolah. Zakon po vložitvi veta Državnega sveta RS ni dobil zadostne podpore za sprejem v Državnem zboru RS, saj je bilo očitno, da zakon ne odpravlja diskriminacije otrok v zasebnih osnovnih šolah, temveč še povečuje segregacijo teh otrok zaradi ideoloških predsodkov do zasebnega šolstva in teženj po ohranitvi državnega monopola v osnovnem šolstvu in onemogočanju staršem, da enakopravno izvršujejo ustavno pravico do izbire pri vzgoji in izobraževanju svojih otrok v osnovnošolskih javnih programih, ki se jih morajo otroci obvezno udeležiti. Na predlog zakona so podali jasne in konkretne zadržke tako v Vladni službi za zakonodajo kot v Zakonodajno – pravni službi Državnega zbora RS. Predlog zakona je položaj otrok v zasebnih osnovnih šolah še poslabšal, čeprav iz predmetne odločbe Ustavnega sodišča RS izhaja, da je že sedanjí položaj v katerem se iz javnih sredstev financira samo 85% javnega osnovnošolskega programa, neustaven. Starši otrok v zasebnih šolah so tako že morali doplačevati za standard osnovnošolskega programa za otroke v zasebnih šolah v višini 15%, po predlogu ministra dr. Jerneja Pikala pa bi morali za standard javnega osnovnošolskega programa doplačevati 35% stroškov programa, saj je predlog določal, da se iz javnih sredstev financirajo samo vsebine, ki jih morajo otroci obvezno obiskovati, ne pa celotni standardni javno veljavni program, na katerega morajo starši šoloobvezne otroke obvezno vpisati. Predlog ministra dr. Jerneja Pikala je namreč odvzel financiranje osnovnošolskih otrokom za standardni program dopolnilnega in dodatnega pouka ter podaljšanega bivanja, zgolj zato, ker so se njihovi starši odločili, da bodo svoje otroke vpisali v zasebno šolo - s čimer so le izvrševali ustavno pravico do izobraževanja in vzgoje svojih otrok (54. člen Ustave RS). Predlog zakona tako ni uresničeval ustavne odločbe o prepovedi diskriminacije otrok v osnovnih šolah temveč je bil korak v smeri poglobljanja segregacije šoloobveznih otrok v zasebnih šolah. Predlog zakona ni bil sporen samo z vidika pravne države, saj ni ugotovljenega neustavnega stanja odpravljaj, temveč je neustavnost še poglobljaj. Prav tako je bil sporen z vidika načela spoštovanja človekovega dostojanstva (34. člen Ustave RS), z vidika prepovedi diskriminacije zaradi osebnih okoliščin (14. člen Ustave RS) in s pravico do svobodnega izobraževanja, saj je predlog v izrazito neenak položaj postavljaj otroke v zasebnih šolah, čeprav se obvezno izobražujejo po javnem programu v okviru istega ustavnega instituta (57. člen Ustave RS) kot ostali otroci.

S predlogom zakona se posega tudi v ureditev predšolske vzgoje v vrtcu, ki z zadnjim predlogom ni bila sprejeta zaradi sporne in očitno neustavne rešitve glede diskriminacije otrok v zasebnih šolah, ki jo je ta predlog zakona vseboval. Za kakovostno izvajanje programa za vrtce sta potrebni strokovna avtonomija pri delu z otroki in z njo povezana odgovornost, saj je izbira vsebin in konkretna izvedba dejavnosti prepuščena strokovnim delavcem. Delo v oddelkih vrtca poteka v okviru dnevnega programa in zanj prevzemajo odgovornost za dejavnosti ne glede na to, ali gre za načrtovane dejavnosti, rutinske dejavnosti, dejavnosti na prostem ali vključevanje v igro, vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev. V večini vrtcev je tako povsem nepotrebna delitev na dejavnosti, ki jih lahko opravljajo le vzgojitelji in na dejavnosti, ki jih lahko opravljajo tudi pomočniki vzgojiteljev.

2. Cilj predloga zakona

Zakon udejanja odločbo Ustavnega sodišča št.: U-I-269/12-24 z dne 4.12.2014, ki zahteva razveljavitev protiustavnosti z diskriminatornim financiranjem zasebnih

osnovnih šol, ki izvajajo javnoveljavne programe za šoloobvezne otroke. Predlagana sprememba Zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja omogoča nediskriminatorno financiranje teh šol.

S predlogom zakona se predlaga spremembo dosedanjega poimenovanja »pomočnik vzgojitelja« v »vzgojitelja predšolskih otrok-pomočnik vzgojitelja«, saj je po ugotovitvah stroke, ki spremlja izvajanje dejavnosti v vrtcih v praksi, v večini vrtcev že davno presežena delitev na dejavnosti, ki jih lahko opravlja samo vzgojitelj in tiste, ki jih lahko opravlja tudi pomočnik vzgojitelja. Zato je potrebno spremeniti vse določbe zakona, ki se sklicujejo na »pomočnika vzgojitelja«, kot je bilo to že storjeno v Zakonu o vrtcih.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javnofinančna sredstva

3. 1. Ocena finančnih posledic za državni proračun

Finančnih posledic predloga ni mogoče točno oceniti, saj iz odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-269/12-24 z dne 4. 12. 2014 izhaja ocena finančnih posledic samo za enega od pobudnikov navedene ustavne presoje. Tako tudi ni na razpolago vseh podatkov potrebnih za izračun. Ocena finančnih posledic, ki se je v dosedanjih razpravah v Državnem zboru pojavljala je bila okoli 300.000 evrov na letni ravni.

3. 2. Ocena finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva

Sprejem predlaganega zakona ne bo imel posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet

Proračunska sredstva so zagotovljena v okviru programa 190301 (Izvajanje osnovnošolskih programov). Pomembno je poudariti, da bi predlagana rešitev morala biti sprejeta v roku enega (1) leta od objave v Uradnem listu RS, torej do 9. 1. 2016.

5. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije in prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

5.1. Prilagojenost ureditve pravnemu redu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Srednjeevropske države (Madžarska, Poljska, Češka, Slovaška) definirajo zasebno šolstvo kot politično in človekovo pravico, ki prispeva k pluralizaciji. Ustanavljanje zasebnih šol so v veliki meri podprli prav starši. Veliko teh šol deluje kot verskih, vendar vključevanje otrok ne poteka nujno na konfesionalni opredelitvi. Pogosto so te šole razumljene kot bolj kakovostne, manjši je tudi normativ za število učencev v razredu.

Skandinavci imajo tradicionalno močan javni sektor, toda število zasebnih šol je višje kot npr. na Japonskem. Hkrati velja poudariti, da se v zadnjem času število zasebnih šol povečuje. Na **Danskem** je po podatkih Demand-Sensitive Schooling Evidence and

Issues število učencev na ravni osnovne ali srednje šole v zasebnih šolah relativno stabilno, vendar v zadnjem času rahlo narašča. Zasebne šole morajo izpolnjevati standarde (zagotavljati standarde znanja), kot veljajo za javno šolo. Predpisano je tudi minimalno število učencev na šolo. Zasebne šole same opredeljujejo načela poučevanja in se tudi samoevalvirajo. Upravljajo jih sveti šol. Nadzor se tako izvaja prek staršev in prek strokovnjakov, ki jih izberejo starši. Praviloma država plača ceno programa, izračuni temeljijo na ceni programa za učenca v javni šoli. Šola lahko zaračunava še prispevek staršev, ki praviloma ni večji od petine cene programa na učenca. Privatne šole na Danskem so različne: verske, s posebnimi pedagoškimi načeli, šole za imigrante, šole za nemškogovorečo manjšino, šole, ki temeljijo na uresničevanju določenih vrednot, itd.

Za večino osnovnih in srednjih šol na **Finskem** skrbijo lokalne oblasti. V letu 2004 je bil po podatkih Eurydice le 1 odstotek osnovnih šol, 6,7 odstotka splošnih srednjih šol in 16 odstotkov poklicnih šol v zasebni lasti. Lokalne oblasti in zasebne organizacije prejemajo sredstva za organiziranje in delovanje šol od države. Merila financiranja države so običajno enaka ne glede na lastnika. Od celotnih stroškov šole, plačuje država osebje in materialne stroške šole. Sredstva za investicije pa zagotavlja večinoma le občinam, in sicer v obsegu 25–50 odstotkov kalkulativnih stroškov. Konkreten delež je odvisen od sredstev, ki jih zbere občina iz lokalnih davkov. Tudi zasebne šole lahko dobijo državna sredstva v odvisnosti od števila učencev/dijakov in diplomantov (upoštevajo se tudi druga merila uspešnosti). Ministrstvo za šolstvo najprej izračuna ceno na kalkulatивно enoto, ta cena se nato oblikuje še z elementi števila dijakov, uspešnosti dijakov in števila diplomantov. V povprečju zneso državna subvencija 43 odstotkov kalkulativnih stroškov oziroma 57 odstotkov investicije, če je projekt odobrilo šolsko ministrstvo in je v državnem letnem načrtu investicij. Sicer na Finskem glede na študijo OECD Demand-Sensitive Schooling Evidence and Issues šolnine ne v javni ne v zasebni šoli niso dovoljene.

V **Avstriji** je po podatkih študije OECD Demand-Sensitive Schooling Evidence and Issues v povprečju 7 odstotkov šolajočih vključenih v zasebne šole. Ta številka rahlo narašča v zadnjih letih. Dve tretjini vseh zasebnih šol predstavljajo verske – od tega je 90 odstotkov katoliških, 5 odstotkov protestantskih, ostale drugih ver. Avstrijska ureditev po podatkih Eurydice razlikuje med zasebnimi šolami z javnim programom in tistimi s svojim lastnim (drugačnim) programom. V prvem primeru gre za šole, ki so si pridobile javnopravni status, tu ne sme biti odstopanj od nacionalnih programskih, kadrovskih in drugih materialnih standardov; edina razlika je v ustanovitelju. V drugem primeru pa gre za različen kurikulum in drugače usposobljene učitelje; te šole (cerkvene, zbornične, podjetniške, skupnostne ... šole) lahko pridobijo javnopravni status šele po večletnem dokazovanju uspešnosti, in sicer začasno na podlagi zahtevnega inšpekcijskega postopka. Financiranje zasebnih šol, ki imajo javnopravni status, in tistih, ki ga nimajo, je različno. Po zakonu o zasebnih šolah se šolam, ki so jih ustanovile uradno priznane cerkvene organizacije, odobrijo vsa pedagoška delovna mesta, ki jih zahtevajo, dokler so primerljive s standardom v javnih šolah. Vendar pa pedagoški delavci niso zaposleni na teh šolah, ampak ostanejo javni uslužbenci, ki prejemajo plačo iz javne blagajne. Če te šole zaposlijo svojega učitelja, ker iz liste javnih uslužbencev za določen predmet ni bilo ponudbe, lahko pričakujejo za njegovo plačo nadomestilo iz javnih sredstev, sicer pa ne. Druge zasebne šole niso avtomatsko upravičene do subvencioniranja plač pedagoškega osebja, ampak samo v primeru, da je dovolj sredstev v državnem proračunu. Vendar se pogosto zgodi, da javni sektor sklene pogodbo z zasebno šolo o sofinanciranju določenega dela programa ali projektov. Z izjemo predpoklicnih šol lahko učenci splošno obvezno izobraževanje v Avstriji opravijo tudi v zasebnih šolah brez javnopravnega statusa, vendar morajo na koncu vsakega šolskega leta opravljati nacionalne izpite, s katerimi

se preverja, ali dosegajo nacionalne standarde znanja ali ne. Če jih ne, se morajo prepisati na drugo ustrezno šolo z javnopravnim statusom.

V **Veliki Britaniji** so zasebne šole imenovane neodvisne šole (independent schools), ki se večinoma financirajo iz šolnin, donacij in daril. V zadnjem času lahko učenci iz gmotno šibkih družin zaprosijo za subvencioniranje šolnine iz državnega proračuna (7 % učencev se šola v neodvisnih šolah). Od leta 2002 dalje se morajo tudi neodvisne zasebne šole registrirati pri ustreznem nacionalnem organu, biti akreditirane pri ustreznem inšpekcijskem organu po strogem postopku, izpolnjevati standarde kakovosti pouka in učinkovitosti delovanja, usposobljenosti osebja, opremljenosti prostorov, javne dostopnosti do informacij in možnosti ustreznega pritožbenega postopka. V primeru neizpolnjevanja teh standardov jih država lahko zapre. Poleg neodvisnih šol obstajajo še voluntary schools, ki jih običajno ustanovljajo verske organizacije – cerkev, ki pa se prištevajo med javno financirane šole, te večinoma ne zaračunavajo (velikih) šolnin, saj dobivajo obsežna javna sredstva (90 %; pred letom 2002 85 %). V Angliji in Walesu rečejo zasebna šola le tisti instituciji, ki se večinsko financira iz zasebnih sredstev – šolnin (ne tisti, katere ustanovitelj je zasebnik). Izjeme so nekatere glasbene in plesne zasebne šole, ki zaradi izjemno talentiranih učencev dobivajo državne subvencije v večjem obsegu. Iz javnih sredstev se sofinancirajo v zelo različni višini tudi mestni tehnični kolidži in akademije. Vlada v zadnjem času namenja nekaj sredstev za osnovno financiranje tako imenovanega javno-zasebnega partnerstva. S temi sredstvi omogoča, da na primer lokalna šolska oblast najame prostore in dejavnost zasebnika ter ga plačuje iz teh (javnih) sredstev.

6. Druge posledice, ki jih bo imel sprejem zakona

Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 –ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16 in 49/16 – popr.) se v prvem odstavku 5. člena,

prvem odstavku 37. člena, prvem odstavku 64. člena in prvem odstavku 92. člena besedi »pomočnik vzgojitelja« v vseh sklonih in številih nadomestita z besedilom »vzgojitelj predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja« v ustreznem sklonu in številu.

2. člen

Drugi odstavek 86. člena zakona se spremeni tako, da se glasi:

»Zasebni šoli, ki izvaja javno veljavni program osnovnošolskega izobraževanja, se za izvedbo programa zagotavljajo sredstva v enaki višini, ki jih država zagotavlja za izvajanje programa javne šole.

Zasebni šoli, ki izvaja javno veljavni program osnovnega glasbenega izobraževanja, srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja ali gimnazije, se za izvedbo programa zagotavlja 85 % sredstev, ki jih država oziroma lokalna skupnost zagotavlja za izvajanje programa javne šole. Zasebnim šolam ne pripadajo sredstva za naložbe, investicijsko vzdrževanje in opremo.«

V četrtem odstavku se besedi »šolska uprava« nadomestita z besedama »pristojno ministrstvo«.

KONČNA DOLOČBA

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne s 1. januarjem 2020.

III. OBRAZLOŽITVE ČLENOV

K 1. členu

S členom se v Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja termin pomočnik vzgojitelja« v vseh členih spreminja v »vzgojitelja predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja« kot je to opredeljeno v noveli Zakona o vrtcih.

K 2. členu

Zakon udejanja odločbo Ustavnega sodišča št.: U-I-269/12-24 z dne 4.12.2014, ki zahteva razveljavitev protiustavnosti z diskriminatornim financiranjem zasebnih osnovnih šol, ki izvajajo javnoveljavne programe za šoloobvezne otroke. Spremembe in dopolnitve ZOFVI omogočajo nediskriminatorno financiranje teh šol.

K 3. členu

V tem členu se določa vacatio legis. Financiranje pa se prične v skladu z odločbo Ustavnega sodišča 1. januarja 2020.

IV. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA:

5. člen

(opravljanje dejavnosti)

Dejavnost vzgoje in izobraževanja opravljajo vzgojitelji, pomočniki vzgojiteljev, učitelji, predavatelji višjih strokovnih šol, svetovalni delavci in drugi strokovni delavci v javnih in zasebnih vrtcih in šolah.

Zasebniki lahko opravljajo dejavnost vzgoje in izobraževanja v okviru vrtca oziroma šole, lahko pa tudi samostojno, če z zakonom ni določeno drugače.

Vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami se izvaja samo kot javna služba.

37. člen

(status zasebnega vzgojitelja)

Kot zasebnik lahko opravlja vzgojo predšolskih otrok, kdor:

- izpolnjuje pogoje za vzgojitelja, pomočnika vzgojitelja ali svetovalnega delavca v javnem vrtcu,
- aktivno govori slovenski jezik,
- ni v delovnem razmerju za polni delovni čas,
- ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji,
- mu ni s pravnomočno odločbo prepovedano opravljanje dejavnosti,
- je vpisan v razvid, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

Četrta alineja prejšnjega odstavka ne velja za državljane držav članic Evropske unije.

64. člen

(strokovni aktiv)

Strokovne aktive v vrtcu sestavljajo vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev. Strokovne aktive v šoli sestavljajo učitelji oziroma predavatelji istega predmeta oziroma predmetnih področij.

Strokovni aktivni v vrtcu obravnavajo vzgojno delo, dajejo vzgojiteljskemu zboru predloge za izboljšanje vzgojnega dela, obravnavajo pripombe staršev ter opravljajo druge strokovne naloge, določene v letnem načrtu.

Strokovni aktiv šole obravnava problematiko predmeta oziroma predmetnega področja, usklajuje merila za ocenjevanje, daje učiteljskemu zboru predloge za izboljšanje vzgojno-izobraževalnega oziroma študijskega dela, obravnava pripombe staršev, učencev, vajencev, dijakov in študentov višjih šol ter opravlja druge strokovne naloge, določene z letnim delovnim načrtom.

86. člen (pogoji za financiranje)

Zasebnim šolam, ki izvajajo javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja, osnovnega glasbenega izobraževanja, srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja ali gimnazijam pripadajo sredstva iz državnega proračuna oziroma proračuna lokalne skupnosti, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da glasbena šola v vzgojno-izobraževalnem glasbenem programu izvaja pouk najmanj treh orkestrskih inštrumentov in ima vpisanih najmanj 35 učencev,
- da imajo zaposlene oziroma drugače zagotovljene učitelje oziroma vzgojitelje, potrebne za izvedbo javno veljavnega programa v skladu z zakonom in drugimi predpisi. Zasebni šoli, ki izvajajo programe iz prvega odstavka tega člena, se za izvedbo programa zagotavlja 85 % sredstev, ki jih država oziroma lokalna skupnost zagotavlja za izvajanje programa javne šole. Zasebnim šolam ne pripadajo sredstva za naložbe, investicijsko vzdrževanje in opremo.

Zasebne šole lahko sodelujejo na natečajih za učila in učne pripomočke, ki so namenjeni javnim šolam.

Izpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka tega člena ugotavlja šolska uprava.

92. člen (zaposleni)

Vzgojno-izobraževalno in drugo strokovno delo v javnem vrtcu oziroma šoli opravljajo vzgojitelji, pomočniki vzgojiteljev, učitelji, predavatelji višjih šol, svetovalni delavci, knjižničarji in drugi strokovni delavci, ki z njimi sodelujejo pri izvajanju strokovnih nalog, potrebnih za nemoteno delovanje vrtca oziroma šole (v nadaljnjem besedilu: strokovni delavci).

Strokovni delavci izvajajo vzgojno-izobraževalno delo v skladu z zakonom in javno veljavnimi programi tako, da zagotavljajo objektivnost, kritičnost in pluralnost ter so pri tem strokovno avtonomni.

Strokovni delavci morajo obvladati slovenski knjižni jezik, imeti ustrezno izobrazbo, določeno s tem zakonom in drugimi predpisi, ter opravljen strokovni izpit v skladu s tem zakonom.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mojstrom, ki izobražujejo vajence, ni potrebno opravljati strokovnega izpita v skladu s tem zakonom.

Znanje slovenskega knjižnega jezika se preverja pri strokovnem izpitu. Pri učiteljih, ki niso diplomirali na slovenskih univerzah, se znanje slovenskega knjižnega jezika preverja ob prvi namestitvi.

Izobrazbo za strokovne delavce, v primerih, ko to določa zakon, pa tudi stopnjo izobrazbe, določi minister, potem, ko si je pridobil mnenje pristojnega strokovnega sveta. Ustrezne delovne izkušnje ter kriterije za vidne dosežke na strokovnem področju za pridobitev naziva predavatelj višje šole določi Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje.

V vrtcih oziroma šolah na narodno mešanih območjih, ki se ustanovijo za dvojezično vzgojo in izobraževanje in za vzgojo in izobraževanje v jeziku narodne skupnosti, morajo imeti strokovni delavci izobrazbo, določeno s tem zakonom in drugimi predpisi, opravljen strokovni izpit ter izpolnjevati druge pogoje v skladu s posebnimi predpisi.

Strokovna, administrativna, tehnična in druga dela opravljajo delavci, določeni s sistemizacijo delovnih mest.

Delavci iz prejšnjega odstavka morajo imeti izobrazbo, določeno s sistemizacijo delovnih mest, obvladati morajo slovenski jezik, v vrtcih oziroma šolah na narodno mešanih območjih, ki se ustanovijo za dvojezično vzgojo in izobraževanje, pa tudi jezik narodne skupnosti.